

Лариса ЯКУБОВА: «РУСКИЙ МІР» СХОЖИЙ НА ТОТАЛІТАРНУ СЕКТУ, ЧЛЕНИ ЯКОЇ ХВОРІ НА СОЦІАЛЬНУ ШИЗОФРЕНІЮ

Доктор історичних наук, член-кореспондент НАН України Лариса Якубова стала одним із головних дослідників феномену «руського міра» та генеалогії російського фашизму.

В інтерв'ю Лариса Якубова розповіла про коріння та стадії російського фашизму, про рашизм і про те, як вірус «руського міра» поширився планетою.

Далі – пряма мова.

Палата № 6

«Руский мір» – ірраціональний продукт. Він почав формуватися давно, зміцнювався протягом усього 20 сторіччя. Його ідеї дуже тісно корелюють із тим, що називають «національним психотипом», з національним характером росіян. Тому цей продукт і поширюється подібно до лісової пожежі.

Світоглядна бульбашка «руського міра» сформована на ірраціональних засадах значною мірою завдяки його ідеологам, які були далекими від того, що називають психічно здоровими людьми. Багато хто з них знаходився в стані проживання катастрофічного досвіду.

У того ж Лева Гумільова (*письменник, філософ, засновник пасіонарної теорії етногенезу. – Ред.*) складна історія репресованого роду та драматична його особиста історія.

До тих ідей євразійців 1920-30 років, у яких багато чого набрався Дугін, спонукала їх особиста травма краху Російської Імперії. Аристократи, інтелектуали з блискучою політичною, науковою кар'єрою раптом опинилися у вигнанні, переходили в забуття.

Інформаційне середовище, в якому існує «руський мір» – це такий суцільний цитатник сказаного, написаного різними персонами, які пережили руйнацію свого внутрішнього світу. І, як правило, всі ці цитати вихоплені з контексту.

«Руский мір» є світоглядною системою людей з катастрофічним складом мислення. Тому я часто порівнюю його

з тоталітарною деструктивною сектою. Якщо перекладати на просту, не наукову мову, її члени хворі на соціальну шизофренію.

У них є свій, вигаданий світ ілюзій, фантазій, казок та міфів. Всесвіт рожевих поні та єдинокорів (*сміється*). В реальному вимірі ці люди існувати не спроможні.

Багато хто каже: «В 21 сторіччі в інтернеті можна знайти майже все – щось прочитати, порівняти, проаналізувати». Але спробуйте провести поміж сектантів про-світницьку, місіонерську роботу. Спрацює? Ні!

У членів секти в голові стоять блоки на будь-яку інформацію, що суперечить їхньому світогляду. Якщо вони почнуть її сприймати, то почнеться буквально фізіологічна ломка. Те саме відбувається з адептами «руського міра».

В палаті №6 очікувати на нормальних не доводиться.

Гетто

Російські інтелектуали, які не можуть досягти певних соціальних сходинок, перетворюються на носіїв альтернативних ідей. Спочатку вони стають в опозицію до світу, а потім переходять у режим анархії та світоруйнування.

Їхні ідеї заганяють всіх у псевдоінтелектуальне гетто, де з'являється альтернативна логіка, ідеологія, ментальність та розум, які покликані знищити все та побудувати на руїнах щось нове. Те, що вони вважають єдиним правильним.

Дугін прямим текстом каже, що євразійство – не те, що треба обговорювати чи якось розуміти. Це те, що треба брати до виконання. Все це – абсолютна фантастика, квазі-релігія.

Останнім часом я намагаюсь зрозуміти, що змушує людей, навіть тих, що мають не куплені наукові ступені, ставати щирими симпатиками цього квазіінтелектуального продукту? Як взагалі потрапляють у ці тенета?

Причина в тому, що навіть інтелектуали в РФ поголовно не знають справжньої історії Росії. Вони ніби освічені, але ліва півкуля не працює. Залишаються лише емоції: ай-я-яй, крах Російської Імперії, крах Радянського Союзу!

Такими емоціями користуються функціонери, які вирішили очолити цей бардак. Вони абсолютно прагматично використовують всю цю спільноту як демографічний ресурс. Для вирішення своїх політичних, фінансових питань.

Емоціями про втрачену імперію дуже вдало користуються ті, хто генерує сенси «руського міра». Вони атакують праву півкулю мозку людини розмовами про народ-страждалець, народ-богоносець.

І ось ми бачимо докторів економічних, фізичних, математичних та інших наук, які схожі на ментально неповноцінних людей, не здатних скласти два плюс два.

Наші погляди ніколи не зійдуться. І не тому, що ми українці, а вони – росіяни. Просто вони живуть у зовсім іншому інформаційному, моральному, психологічному середовищі, яке автономізує їхній світ.

Тоталітаризм

Аморальність, алогічність, численні «а», «квазі» та

«псевдо» – все, з чого складається «руській мір», є родовими ознаками фашизму. В Росії у нього є свої історичні попередники.

Те, що батько російського фашизму Іван Ільїн (один з улюблених філософів Путіна, якого він цитував під час церемонії «приєднання» окупованих територій. – Ред.) називав «білим рухом», було першим неоімперським проектом. Росія Денікіна, а потім Врангеля – його більш поміркована версія.

Фактично Росія з її білим терором і стала першою в світі версією тоталітарного політичного проекту. Але він не залишив довгого шляху в історії, тому що братушки не встигли розгулятися. Цей «білий рух» швидко згорнувся, тому що його поглинув і перемиг страшніший тоталітаризм – червоний.

Вже потім цих білих емігрантів за кордонами Червоної Росії сприймали за людей, яких більшовики звинувачували у тих злочинах, яких вони начебто не вчиняли. Але ні! Насправді вчиняли.

Якщо говорити з прикладної точки зору, то противаги червоного тоталітаризму білому не було. Змінилася лише ідеологічна надбудова та люди, які її очолили. По факту і перший, і другий були тоталітарними режимами.

Ільїн вважав італійський фашизм та німецький нацизм похідниками «білого», вторинними по відношенню до нього.

Ільїн виступав за Російську Імперію з феодално-модерними, перехідними порядками, де є батюшка-цар, складна структура та вертикаль імперської влади, верств перехідного суспільства.

А більшовики сказали: «Ні!». Годували казками про комунізм, про світ рівності. Зрештою виявилось, що вони побудували величезний ГУЛАГ, де лише піддані та раби, а не громадяни.

Протягом 70 років комуністичний режим не був у чистому вигляді російським фашизмом. До того, як відбувся крен у бік ідеї «старшого брата», він все ж таки був наднаціональним, «інтернаціональним» проектом. Заточеним, на відміну від нацизму, на знищення не за расовою, а за ідеологічною ознакою. На знищення адептів капіталізму та феодалізму.

Рашизм – дуже влучна характеристика сучасної, третьої форми російського історичного фашизму.

Коли я писала про путінізм, він ще був у транзиті до тоталітарного проекту. Зараз він на наших очах трансформується в глобальний фашизм, що ставить завдання перерформувати світ на тих засадах, які він вважає за потрібні.

Тепер це виклик всьому людству.

Рашизм

Фашистський російський проект розгортається, устаюється, зміцнюється кожного дня.

Сьогодні РФ мчить у цьому напрямку, як ракета. Відкидає один щабель за іншим. Залишає навіть імітацію політичного процесу, перетворюючись на систему, де людина вже втратила своє особисте життя.

Мобілізація, яку оголосив Путін, позбавила права банально на фізичне існування. Росіяни відчувають, що вже все – палає. Але досі не розуміють, що і як відбувається. Півкуля мозку, яка відповідає за аналіз, вимкнена.

Росія – вже не держава в західноєвропейському розумінні. І не суспільство.

Мишоловка закривається. Так званий президент Путін, який бачить себе імператором, здійснив камінгаут 24 лютого.

Ільїн вважав, що за російським фашизмом майбутнє. Але радив не використовувати цей термін, який скомпрометував себе. І ось з'явилися «антифашисти».

В середовищі рашизму ти маєш стати частиною звірячої зграї, яка функціонує як злочинне угруповання, в якому всі вимащені кров'ю, і виходу з неї живцем немає.

В тебе є якась робота, вона відповідає твоєму внеску у зграю. Є якась родина та примарна надія, що ти захищений як член угруповання, перебуваючи на своєму рівні. Ти чітко знаєш, що можеш, чого не можеш.

Існують рідкісні моменти, коли ти можеш підвищувати свої позиції, але лише за рахунок крові та злочинів. Для людей, які не здатні на це, життя відбувається у межах особистої нірки. Доки вона не знадобиться тому, хто стоїть вище у цьому харчовому ланцюжку. І тоді ти можеш опинитися у всій відомій «Ізоляції» (тюрма в Донецьку – УП), будь-якої миті стати ніким.

Позиція людини в такому середовищі визначається лише тим, хижак ти чи м'ясо. Якщо казати банальною мовою, то 24 лютого всім українцям запропонували обрати: бути м'ясом чи хижакими. Іншої системи координат Росія не пропонує.

Як співіснувати з нею? За великою, надійною, захищеною стіною. Із потужними збройними силами. Бажано, звичайно, максимально наближати час руйнування цієї системи. Коли вона впаде або прийде до чергового обнулення, залежить від російського народу, який став путінським субстратом.

Путін зараз намагається гнути, але не перегнути, перевіряючи рівень гнучкості та резистентності цього субстрату, який, повторюю, не розуміє, куди його ведуть.

Росіян ведуть до краю прірви. Якщо казати зрозуміло, їх всіх ведуть в Освенцим, на воротах якого написана відома фраза («Arbeit Macht Frei» – «Праця веде до свободи») – УП).

ГУЛАГ починає повністю зачинятися, периметр замикає колючий дріт. Для себе я називаю це «Північною Росією». Скільки десятиріч або років, або місяців, або днів протягне ця Північна Росія – це залежить, власне, від того, наскільки довго населення готове терпіти.

Знаєте ось це: довготерплячий російський народ, який може винести будь-який хрест? А ще він може винести таку кількість локшини, від якої б у інших народів шия пере-

ломилаь. Але довготерплячий російський народ всю цю локшину сприймає як хрест Божий.

Вся здатність росіян до самоорганізації та спротиву по-давлена ще на Болотній площі.

Ситуація насправді катастрофічна.

Маркетинг

Місіонерська робота путінського режиму останні 20 років була колосальною, всеохоплюючою.

Вони створювали дитячі, молодіжні табори, проводили міжнародні конференції, симпозиуми, на яких буквально методами сучасних коучів відбивали у людей розум. Робили з них адептів «русского міра».

Все це – чітко прорахований маркетинг, розрахований на максимальну аудиторію. На пострадянський простір, на велику діаспору у світі, на вигнанців минулого та сучасних мігрантів. На всіх «русскоговорящих».

Додайте сюди ще тих, хто вивчає російську, і вони наскребли 400 мільйонів потенційних, вибачте, лохів, які будуть цей продукт споживати, платити за нього гроші, а на певному етапі підуть за нього вмирати.

З комерційної точки зору є велика різниця: 150 мільйонів споживачів у масштабах РФ чи 400 мільйонів по всьому світу.

«Рускій мір» виходить далеко за межі РФ під егідою так званої «тисячолітньої російської цивілізації». Хоча кожен справжній історик скаже, що це – оксюморон. Це абсолютно не науково (*сміється*)

Вони працювали над просуванням «русского міра» багато років, але його ніхто не помічав. Цю маркетингову, місіонерську діяльність видавали під соусом так званої soft power, «м'якої сили». Але крім неї вони всі ці роки експортували війни.

«Рускій мір» – складний продукт, в якому змішані стереотипи, міфи, фантазії, ідеологеми, вигадки, які заточені під сучасного споживача. Для багатьох він став відкриттям лише після 24 лютого.

Люди кажуть: «*Боже, в них немає ідеології!*». А її там і не має бути: все до купи, все розмито, розраховано на маси. Замість ідеології у них вирвані з контексту цитати та мемчики. Вони брендуються, розповсюджуються через ЗМІ та ринок.

Свою практику «русского міра» вони відпрацьовували вісім років на наших окупованих територіях, у Криму і на Донбасі.

За останні 100 років «рускімі» стали всі, хто хотів і не хотів. Більшість представників корінних народів у РФ. І все це під розмови про «братню дружбу», про «велику цивілізацію», яка дає всім можливість розвиватися. Під гуманістичну, християнську віру. Більш християнську, ніж решта всіх християнських вір у світі.

Душа

В мене є чотири книги, які написані ще до повномасштабної агресії, саме для того, щоб показати, що таке «рускій мір» насправді, а не те, що про нього розповідають місіонери.

Найстрашніше, що світові лідери, на яких зараз весь тягар відповідальності за майбутнє планети, досі не розуміють, з чим вони мають справу. Російська душа для них все ще «загадкова» (*сміється*). Але загадкова вона для них не тому, що є такою, яку неможливо пізнати.

Як не можна знайти чорну кішку в темній кімнаті, так і неможливо зрозуміти цю «загадкову душу», якщо ти не є носієм російської мови або добре не володієш нею. На сьогодні це мова Салтикова-Щедрина (*посміхається*), де слова не відповідають своїм словниковим значенням.

Після 24 лютого стало зрозуміло, що переважна більшість західних експертів або є агентами ФСБ, або самоназваними спеціалістами, які нічого не тямлять у «рускій душі». Вони поширюють вже вісім років безліч загальних міфологем, анекдотів, вигадок з масової культури та Вікіпедії. При цьому аналізують їх через західноєвропейські, північноатлантичні матриці.

Все це – як підходити з лінійкою лібералізму, гендерної рівності та всього іншого, з чого складається західна цивілізація, до племені, яке практикує шаманізм. Яке приносить людські жертви, періодично займається канібалізмом. Де жінки народжують в 11 років, а старих викидають на смітник.

Питання не в тому, що ця душа загадкова. Питання в тому, що не практикується відповідна методологія. А подруге, сформувалася розгодована мережа інституцій, які всі ці роки отримують колосальні гроші, працюють на це дике, варварське плем'я. Ось і весь прикол.

Як співіснувати з цим плем'ям? Я вважаю, що «рускій мір» в Україні на межі прірви. Але на Заході все продовжують розмови про «загадкову російську душу». Немає жодної загадки давно. На жаль. Є катастрофічна саморуйнація РФ, яка ось таким чином сьогодні закінчує Російську революцію 1917 року.

Столітню російську революцію багаторазово задавлювали, вводили в бічні шляхи тунелю, штучно модернізували зверху. Понівечений комунобільшовицьким режимом соціальний організм привів до цього рецидиву, до повторної інсталяції тоталітаризму.

Росія зараз абсолютно злетіла з катушок. Росіяни втратили свою душу. Вона вже не загадкова (*пауза*). Душі немає, у розумінні нормальної людини. Вона тепер належить демонам фашизму. Вона переживає внутрішній апокаліпсис і намагається зробити апокаліпсис вселенський.

Реакція зовнішніх сил, на мій погляд, у цій ситуації поки що не адекватна, не співмірна загрозі. А українці – як Давид проти Голіафа.

Українці якраз показали, що вони – народ із душею. Яку так довго намагалися знищити, але не змогли.

Євген РУДЕНКО

«Українська правда»